

ΘΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: ΤΟ ΦΕΜΙΝΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Λαλαγάνη Βασιλική

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	X900E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	E, Z
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	“Ευρωπαϊκός Πολιτισμός : Φεμινιστικό Κίνημα”		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕ Σ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕ Σ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
Διαλέξεις		1,5	
Πρόσδος		0,8	
Εκπαιδευτικές επισκέψεις		0,7	
Τελικές εξετάσεις		2	
Σύνολο		5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Ειδικών Γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική Για φοιτητές/τριες Erasmus, υπάρχει η δυνατότητα και συγγραφής essay στην αγγλική γλώσσα ή γαλλική γλώσσα		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS184/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.
Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
 Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μετά την παρακολούθηση του μαθήματος γνωρίζουν τη σημασία που ενέχει η διάσταση του Φύλου στα πολιτικά και κοινωνικά πεδία, στην εκπαίδευση και στον εργασιακό χώρο, και κατανοούν την πολιτισμική συμβολή του στην ανάπτυξη των ατομικών και των συλλογικών ταυτοτήτων. Είναι επίσης σε θέση να αξιοποιήσουν τη γνώση τους και την κριτική τους σκέψη σε ζητήματα που αφορούν τη διαφορετικότητα αναφορικά με την ατομική έκφραση της σωματικότητας, της σεξουαλικότητας, της ένδυσης και της συντροφικότητας. Το εύρος του γνωστικού τους πεδίου στο αντικείμενο αυτό, τους/τις βοηθά να επεκτείνουν τις γνώσεις τους στο συγκεκριμένο και σε συναφή πεδία, και να είναι ικανοί/ές να συνομιλούν με εκπροσώπους τόσο των ανθρωπιστικών όσο και των κοινωνικών επιστημών, αξιοποιώντας αντίστοιχα μεθοδολογικά, βιβλιογραφικά και ερευνητικά εργαλεία.

Αναφορικά με την επίτευξη δεξιοτήτων, είναι σε θέση, αξιοποιώντας την γνωσιακή τους σκευή και τα αναλυτικά εργαλεία που έχουν αποκτήσει, να επιχειρηματολογούν, να διατυπώνουν θέσεις και απόψεις και να διαμορφώνουν προτάσεις πολιτικής για ζητήματα που αφορούν και ανθρώπινα δικαιώματα.

Αναφορικά με τις ικανότητες που έχουν αποκτήσει, είναι σε θέση να να υλοποιούν και να υποστηρίζουν, ατομικά και συλλογικά, ερευνητικές εργασίες σε θέματα που άπτονται την χάραξη πολιτικής για το Φύλο, τις ενδοοικογενειακές σχέσεις, την καταπολέμηση της έμφυλης βίας. Είναι ακόμη σε θέση να παρακολουθεί και να σχολιάζει τις εικόνες για το Φύλο στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης και να χρησιμοποιεί θεωρητικά εργαλεία για την κριτική τους προσέγγιση.

Αναφορικά με τις ικανότητες που έχουν αποκτήσει, είναι σε θέση να να υλοποιούν και να υποστηρίζουν, ατομικά και συλλογικά, ερευνητικές εργασίες και να παρέχουν συμβουλευτική σε θέματα που άπτονται της πολιτικής για τα Φύλα, τις διακρίσεις με βάση το Φύλο, τα ανθρωπινα δικαιώματα μειονοτήτων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας , σεβασμός στη διαφορετικότητα

Επίδειξη ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Άσκηση κριτικής και ανάπτυξη κριτικής σκέψης
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περιεχόμενο μαθήματος
 Το μάθημα εστιάζει στο ευρωπαϊκό φεμινιστικό κίνημα και στην ανάδυση του φεμινισμού στην Ελλάδα. Σε ένα πρώτο στάδιο, παρουσιάζονται οι τρεις περίοδοι του κινήματος, οι θεωρίες που τις διέπουν και οι κυριότερες προσωπικότητες που βοήθησαν στην εξάπλωσή του και στη θεωρητική του συγκρότηση. Σε ένα δεύτερο στάδιο, εξετάζονται οι σύγχρονες φεμινιστικές προσεγγίσεις σχετικά με το Φύλο (Judith Butler, θεωρία Queer, κ.ά.). Ιδιαίτερη σημασία θα δοθεί στις σχέσεις φύλου και πολιτικής και φύλου και Διεθνών Σχέσεων. Εξετάζονται επίσης, κυρίως σε επίπεδο εφαρμογής μέσα από κείμενα και μέσα από την φιλική γραφή, ιδιαίτερες θεματικές όπως το γυναικείο σώμα στα Media και τη διαφήμιση, η γυναίκα ως αναπαράσταση (pop culture, performances, etc), η γυναίκα πολιτικός, κ.ά. Θα προσεγγιστούν επίσης: το θέμα της έμφυλης βίας, το κίνημα #MeToo, η κοινότητα ΛΟΑΤΚΙ+ καθώς και άλλα σύγχρονα ζητήματα που αφορούν διακρίσεις με βάση το Φύλο.

Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα παρακολουθήσουν μία θεατρική παρασταση με περιεχόμενο που αφορά το γυναικείο ζήτημα και προβλήματα Φύλου και θα επισκεφθούν τη Βιβλιοθήκη Θεμάτων Ισότητας (Αθήνα).

Συγκεκριμένα, το μάθημα διαρθρώνεται ανά εβδομάδα ως εξής :

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Παρουσιάσεις στο e-class
1. Εισαγωγή: Στοιχεία Θεωρίας για τις Σπουδές Φύλου. Εννοιολογήσεις για το κοινωνικό φύλο. Στοιχεία Θεωρίας για τη φεμινιστική κριτική. Η Γαλλική και η Αγγλοσαξωνική σχολή	Stean Jill, "Φύλο και Διεθνείς Σχέσεις" και Υλικό από την καθηγήτρια	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass + άρθρα
2. Η ιστορία του φεμινισμού στην Αγγλία. Σουφραζέτ και σουφραζίστ.	Σωτήρης Βανδώρος, <i>Εισαγωγή στις πολιτικές Ιδεολογίες</i> , Ελληνικά ακαδημαϊκά συγγράμματα Κάλλιπος και + Προβολή ντοκουμανταίρ για τις σουφραζέτες	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass+άρθρα
3. Γαλλία : Η Simone de Beauvoir και το Δεύτερο Φύλο / ΗΠΑ: Betty Friedan και The Feminin Mystique. Ο μαύρος φεμινισμός	Σωτήρης Βανδώρος, <i>Εισαγωγή στις πολιτικές Ιδεολογίες</i> , Ελληνικά ακαδημαϊκά συγγράμματα Κάλλιπος	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass και άλλο εκπαιδευτικό υλικό
4. Ο ελληνικός φεμινισμός. Ο γυναικείος τύπος (19ος και 20ος αι.).	<i>Εννοιολογήσεις και Πρακτικές του Φεμινιστικού</i>	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο

Καλλιρρόη Παρρέν: ένας ήπιος φεμινισμός. Αύρα Θεοδωροπούλου: Η διεκδίκηση της ψήφου. Ο φεμινισμός στον Μεσοπόλεμο και στην Μεταπολίτευση	κινήματος (Συλλογικό), Ιδρυμα της Βουλής των Ελλήνων και Ελένη Βαρίκα, <i>Η Εξέγερση των κυριών</i> (ορισμένες σελίδες)	eclass και άλλο εκπαιδευτικό υλικό
5. Σύγχρονες θεωρίες για το Φύλο. Judith Butler, θεωρίες Queer, standpoint φεμινισμός, οικοφεμινισμός	Stean Jill, "Φύλο και Διεθνείς Σχέσεις", εκδ. Πεδίο	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass και άλλο εκπαιδευτικό υλικό
6. Το Φύλο στις Διεθνείς Σχέσεις: Φεμινιστικές Διεθνείς Σχέσεις /Φύλο, σεξουαλικότητα και Ανθρώπινα Δικαιώματα	Stean Jill, "Φύλο και Διεθνείς Σχέσεις", εκδ. Πεδίο	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass και άλλο εκπαιδευτικό υλικό
7. Το Φύλο στις Διεθνείς Σχέσεις: Συγκρούσεις, πόλεμος και βία / εμφυλοποίηση της βίας	Stean Jill, "Φύλο και Διεθνείς Σχέσεις", εκδ. Πεδίο	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass +άρθρα (open access)
8. Γυναικείες οργανώσεις, ΜΚΟ και συλλογικότητες για το Φύλο και τον φεμινισμό Εμφυλη Βία / το κίνημα #MeToo	Υλικό από την καθηγήτρια + προβολή video	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass και άλλο εκπαιδευτικό υλικό
9. Το γυναικείο σώμα στη διαφήμιση και τον κινηματογράφο	Υλικό από την καθηγήτρια + προβολή video	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass
10. Τεστ προόδου		
11. Εργαστήριο 1 «Το γυναικείο σώμα στη διαφήμιση. Έρευνα στον ηλεκτρονικό τύπο και τα Social Media»	Έρευνα ανά ομάδες στην αίθουσα ΗΥ	Ανάρτηση των αποτελεσμάτων της έρευνας των φοιτητών/τριών
12. Φεμινιστικός κινηματογράφος. Γυναικεία γραφή. Φεμινιστική λογοτεχνία	Σημειώσεις της καθηγήτριας και αποσπάσματα από τα έργα: 1) <i>Η Αυτοβιογραφία της Ελισάβετ-Μουτζάν Μαρτινέγκου</i> 2) <i>Ξερω γιατί δεν κελαηδάει το πουλί στο κλουβί της Μαγα Αγγελου</i> (μυθιστόρημα)	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass και άλλο εκπαιδευτικό υλικό
13. Εργαστήριο 2 «Παρενόχληση και κακοποίηση σε σχέση με το Φύλο. Έρευνα στον	Έρευνα ανά ομάδες στην αίθουσα ΗΥ	Ανάρτηση των αποτελεσμάτων της έρευνας των φοιτητών/τριών στο e-class

ηλεκτρονικό Τύπο και τα Social Media»		
---------------------------------------	--	--

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διαλέξεις												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Υπάρχει εκτεταμένη χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία: ppt presentations (αναρτημένα στο e-class), και προβάλλονται videos και ντοκυμανταίρ.												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Εκπαιδευτικές επισκεψεις</td> <td>20 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Προετοιμασία test προόδου</td> <td>15 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Προετοιμασία τελικής εξέτασης</td> <td>40 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>124 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Εκπαιδευτικές επισκεψεις	20 ώρες	Προετοιμασία test προόδου	15 ώρες	Προετοιμασία τελικής εξέτασης	40 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	124 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες												
Εκπαιδευτικές επισκεψεις	20 ώρες												
Προετοιμασία test προόδου	15 ώρες												
Προετοιμασία τελικής εξέτασης	40 ώρες												
Σύνολο Μαθήματος	124 ώρες												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες	<p>Το μάθημα αξιολογείται με μία πρόοδο και τελικές προφορικές εξετάσεις (20% και 80% αντιστοίχως). Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5.</p> <p>Δίνεται η δυνατότητα επιπλέον βαθμολόγησης με την συμμετοχή σε δράσεις που γίνονται στο πλαίσιο του μαθήματος.</p> <p>Τα κριτήρια αυτά είναι προσβάσιμα στο e-class και αναρτώνται επίσης έξω από το Γραφείο της διδάσκουσας.</p>												

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	
---	--

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Ελένη Βαρίκα, Η Εξέγερση των κυριών, Ίδρυμα Ερευνας και Παιδείας της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος, 1987.

Valery Bryson, Φεμινιστική Πολιτική Θεωρία, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2005.

Deborah Cameron, Φεμινισμός, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρητης, Ηράκλειο. 2020

Mary Evans, Φύλο και κοινωνική ταυτότητα, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2003.

Εννοιολογήσεις και Πρακτικές του Φεμινιστικού κινήματος (Συλλογικό), Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, Αθήνα, 2018

Thomas Laqueur, Κατασκευάζοντας το Φύλο, εκδ. Πολύτροπον, 2003.

Δήμητρα Μακρυνιώτη (επιμ.), Τα όρια του σώματος. Διεπιστημονικές προσεγγίσεις, εκδ. νήσος, 2004.

Σοφία Ντενίση, Ανιχνεύοντας την αόρατη γραφή. Γυναίκες και γραφή στα χρόνια του ελληνικού διαφωτισμού-ρομαντισμού, Νεφέλη, 2014.

Ειρήνη Ριζάκη, Οι «γράφουσες» Ελληνίδες, εκδ. Κατάρτι, 2007.

Δήμητρα Τζανάκη, Δούλα και κυρά, εκδ. Σαββάλας, 2006

Επιστημονικά περιοδικά

Υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός επιστημονικών περιοδικών που ειδικεύονται σε ζητήματα φύλου και έμφυλων θεμάτων. Ανάμεσά τους είναι τα: Signs: Journal of Women in Culture and Society, Tulsa Studies in Women's Literature, Feminist Studies, Clio, Nora, Gender and Society, Gender Issues, Journal of Women's History, Women's Studies Quarterly, κά. Σε πολλά από αυτά τα περιοδικά υπάρχει απευθείας πρόσβαση μέσω του Hellenic Academic Library Network (HEALink) από την ιστοσελίδα

<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=170>

του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Άρθρα για συγκεκριμένες θεματικές στη βάση δεδομένων Scopus (<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=169>). και στις ευρύτερες βάσεις δεδομένων scholar.google.com (για επιστημονικά άρθρα και παρουσιάσεις σε συνέδρια) καθώς και το books.google.com (για επιστημονικά βιβλία). Σε πολλά από αυτά υπάρχει μερική ή πλήρης πρόσβαση στο περιεχόμενο των βιβλίων/άρθρων.

Σημαντικό υλικό διεθνούς και ελληνικού ενδιαφέροντος για τις Σπουδές Φύλου βρίσκεται στην ιστοσελίδα του διατμηματικού μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών για το Φύλο του Παντείου Πανεπιστημίου: <http://www.genderpanteion.gr/>

Η Βιβλιοθήκη του ΚΕΘΙ (Κέντρο για Θέματα Ισότητας, της Γενικής Γραμματείας Ισότητας) περιλαμβάνει on line κάποιες μελέτες: <http://kethi.gr/category/research/page/5/>

